

20231114 – SIV – del 2

Visuellt stöd & digitala verktyg i SYV

DigiCao

Joakim Cao,
Studie- och karriärvägledare
E-post: info@digicao.nu
Hemsida: www.digicao.nu

— Agenda: Kl. 14:00 – 15:00 —

Introduktion | Incheckning

E-vägledning – inblick och perspektiv

Metoder och verktyg i studie - och yrkesvägledning

Vi ska testa olika digitala verktyg

Karriärteorier om hopp och positiv osäkerhet i en förändring tid

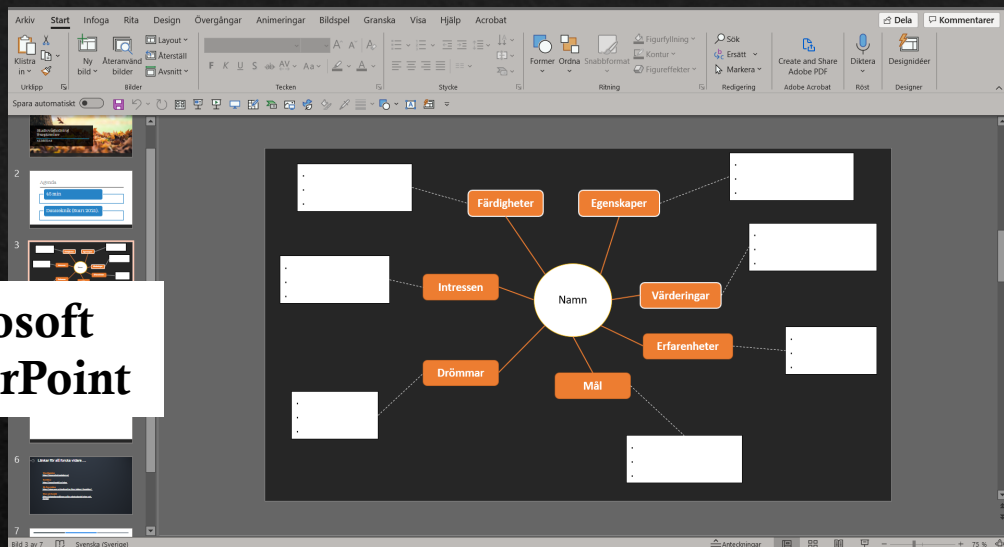
Etik och GDPR

Diskussioner | Frågestund | Utcheckning

Några digitala verktyg – med fokus på Hur:et

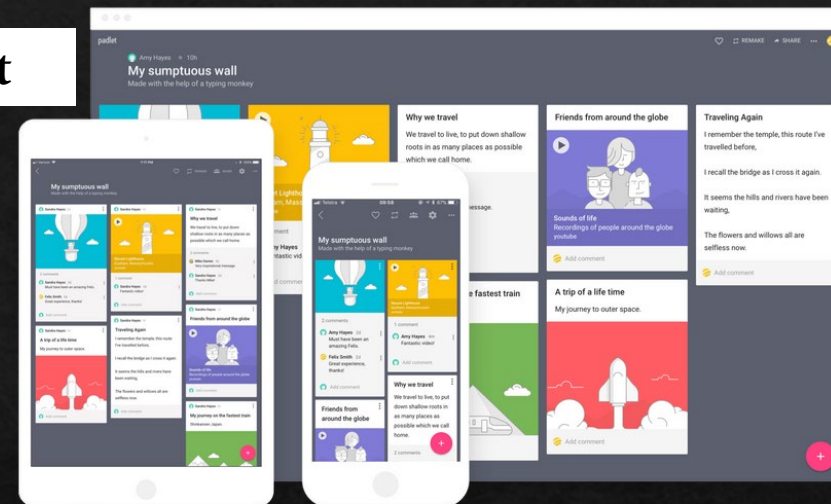
1

Microsoft PowerPoint

2

Padlet

3

Zoom - "Annotate" & "Whiteboard"

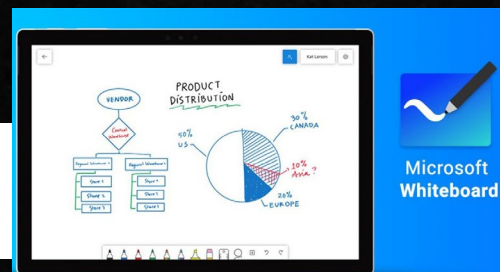
4

Canva

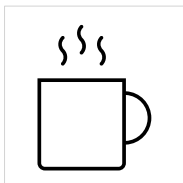
Youtube

Microsoft Whiteboard

Google

Varmt välkommen till en spännande eftermiddag...

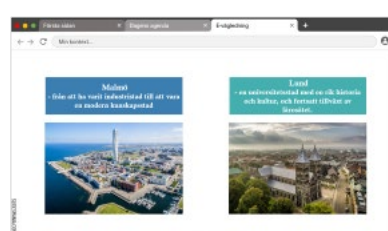
Hope-Action Theory

Introduktion | Agenda

Generative AI | ChatGPT

Karriärvägledning | Teorier

E-vägledning - Inblick

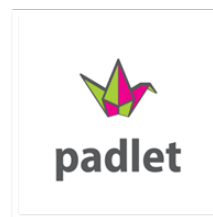
Digitala metoder | Verktyg

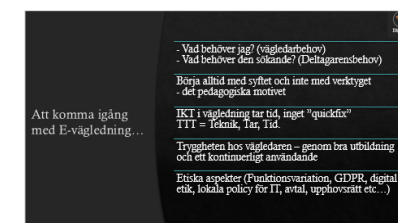
Zoom | Teams | Jamboard

Microsoft PowerPoint | Forms

Padlet | Canva

Etiik | GDPR

Utvärdering | Avslutning

Kort bakgrund

www.digicao.nu

www.digisyv.online

Verksam studie- och karriärvägledare vid LTH, Lunds universitet.
Vägleder programstudenter: Civilingenjörsutbildning i Datateknik samt
Civilingenjörsutbildning i Tekniskt Fysik.

Tidigare verksam vid Malmö universitet. Arbetade med frågor som rör breddad
rekrytering inom högre studier och ungas karriärövergångar.

Fil.mag. i pedagogik (år 2021) | Studie- och yrkesvägledarexamen (år 2017)

Stort intresse för digitala verktyg i studie- och karriärvägledning samt interaktiv
processvägledning.

På nätet: www.digicao.nu | info@digicao.nu | [LinkedIn](#) | [Youtube](#)

Lärandeplattform tillgänglig här: www.digisyv.online

Joakim Cao: Studie- och karriärvägledning

LUNDS
UNIVERSITET

LTH
LUNDS TEKNISKA
HÖGSKOLA

MALMÖ
UNIVERSITET

www.digicao.nu

DigiSYV [Digital studie- och yrkesvägledning]

Digital Studie- och karriärvägledning | Digitala verktyg | E-vägledning | Inspiration, tips och workshops |
Informationstjänster · Hela riket · 355 följare ·

+ Följ

Gå till webbplats ↗

Mer

Framtidskortet
för dig som arbetar med samtal

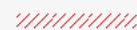

DigiCao

KOM IGÅNG MED KURSEN

DigiSYV | Lärandeplattform

Guide till IKT & digitala verktyg i studie- och yrkesvägledning

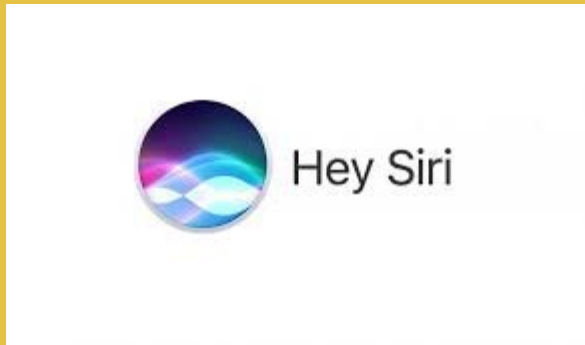
WEBBASERAD FORTUTBILDNING

Just nu pågår ett intensivt arbete med att organisera sidan och lägga upp material. Hemsidan blir tillgänglig helt kostnadsfritt fr.o.m hösten 2023. Därför kan strukturen ändras.

Artificiell intelligens – att göra datorer och teknologier lite mer mänskligare

Ett nytt digitalt landskap

AI

Monotona uppgifter
förenklas

Nya
användningsområden

Skapa eget
material
enkelt.

Spara tid

Källa: Anders Enström

Malmö
- från att ha varit industristad till att vara en modern kunskapsstad

Lund
- en universitetsstad med en rik historia och kultur, och fortsatt tillväxt av lärosätet.

Min vägledningskontext...

Malmö, en stad med många möjligheter, men samtidigt många utmaningar. Det är även **en kliven stad** med många högtbildade och lågutbildade.

Processvägledning; Blicka inåt – Blicka utåt – Blicka framåt
(Jmf. med Insikt – utsikt – framsikt)

Inre och yttre värld

- Kompetenser
- Värderingar
- Intressen
- Egenskaper
- Färdigheter
- Socialt sammanhang

Karriärlärande
Karriärutveckling
Valkompetens

Kritiska röster
Föreställningar
Förväntningar
Oro
Utmaningar

Framtidshopp
Lärande (livslångt)
Positiv osäkerhet

Funktionsvariationer
Psykisk ohälsa
- Tillgång till pedagogiskt stöd
- Stärka psykologiskt kapital

Det livslånga lärandet - ett exempel...

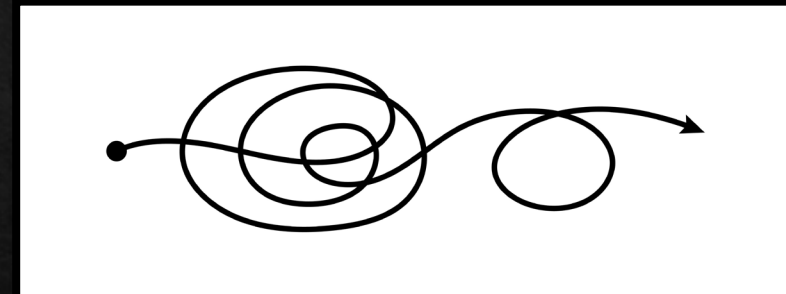
”Jag blir 36 om ett år och har ingen aning om vad jag ska göra med mitt liv. Jag har inga särskilda intressen och vet inte riktigt *vad jag är bra på*.

Jag har ingen ordentlig utbildning och har jobbat som personlig assistent de senaste 5 åren. Jag har också haft deltidsarbete på en livsmedelsaffär. Jag blev nyligen uppsagd pga. arbetsbrist där. Det var synd för jag behöver ju pengar men känner samtidigt att det var inget för mig att fortsätta med.

Känner mig stressad. *Vad ska jag göra?* Att hoppa på en utbildning vilken som helst går ju inte. Jag avskyr att vara i den här sitsen, tiden bara flyger iväg och jag känner att jag inte har några ambitioner. Eller snarare, jag vet inte på vad jag ska lägga mina "dolda" ambitioner. *Vad passar jag till?”*

Vad tycker du att jag ska göra?

Twisted career – Rie Thomsen

Inspirationskälla:
Nordiskt Nätverk för Vuxnas Lärande
NVL Åland (2019)

Career is the individual's path through life, learning and work, and the path that individuals take to live their lives, build their skills, care for their families and work in the labour market makes a difference to the organisations in which they work and the societies in which they live.

(Hooley et al. 2019)

Att upptäcka

Att förstå

Att göra

"Tell me and I will forget, teach me and I may remember,
involve me and I will learn."

Vad är e-vägledning?

Vad är digitalisering av studie- och yrkesvägledningen?

0110000000001110
00100011111000100

Administrativa plattformar

Utbildningsplattformar/Lärplattform

Portaler

Sociala media

Tester

Vägledningsverktyg

Mötesrum

Kommunikationskanaler

Inspirationskälla:
Börje Lindqvist

Digitalisering och digitala verktyg i skolan

Datorer och plattor

Appar och program

Molntjänster:

- OneDrive
  - Google drive
  - Box
  - iCloud
  - Dropbox
-
- Delning av dokument
  - Arbeta i realtid “live” tillsammans
  - Teams → PowerPoint – Word etc...
  - Google Education

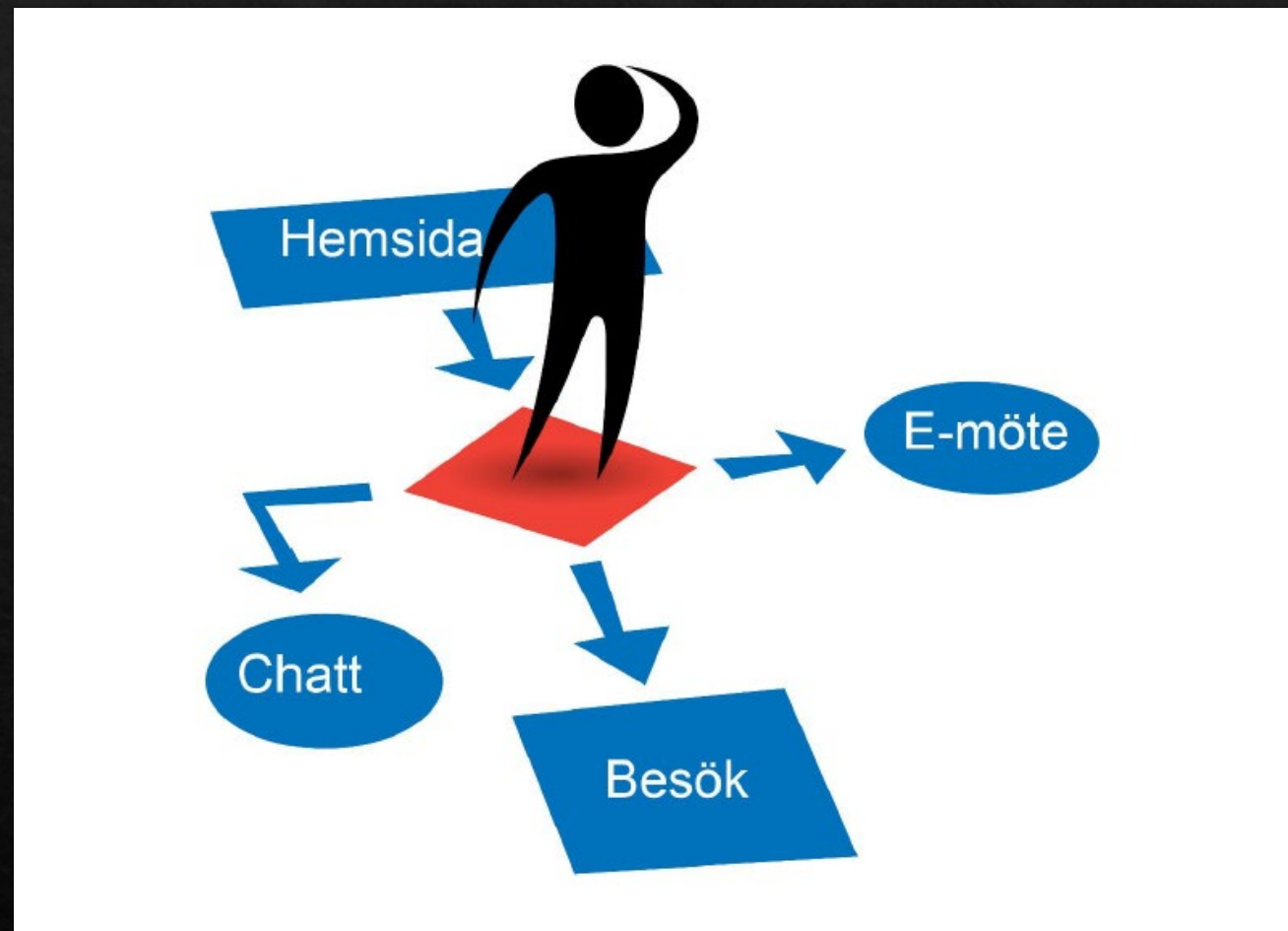

”E-vägledning innebär att den vägledde och vägledaren oftast inte befinner sig i samma fysiska rum, och/eller att vägledningsaktiviteten sker med stöd av IKT baserade, digitala verktyg. E-vägledning ska ge vägledning via webben, antingen i realtid eller genom förberett material.”

Sveriges vägledarföreningen

Kommunikation
på distans...

...bra men löser
inte allt...

4K-modellen – E-vejledning

Kontakt

- Etablera relation, stäm av skäl till kontakt, ange förväntningar/förutsättningar, val av kommunikationsform? Ok eller annat forum? Tidsåtgång?

Kontrakt

- Klargör mål, samfatta, spegla, summera. Vad vill du uppnå? Tid att reflektera.

Kommunikation

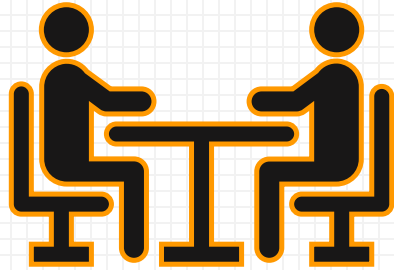
-Vägledare och vägsökande arbetar tillsammans med frågan, undersökande, utmanade, informerande: Prövar, värderar hypoteser och alternativ. Tid för reflektion

Konklusion

- Värdera slutsatser utifrån i kontraktet uttalat mål, stimulera aktivitet, tid för summering och reflektion. Möjlighet till återkontakt, hur?

Källa:
[Lindberg 2020](#)

Processvägledning i det digitala rummet

Det professionella samtalet

Coachningssamtal
Motiverande samtal
Lösningfokuserat samtal
Vägledningssamtal

Allians

- Förväntningar
- Samarbete
- Kontrakt
- Lyssna-tänka-tala

Ramar

- Syfte
- Tidsramar
- Klargörande / Tydliggöra
- Information vs Vägledning

Struktur

- Upptäcka – Förstå - Göra
- Utforska – Tillföra - Utforska
- Vägledningsaktiviteter

Handlingsplan

- Uppföljningsamtal
- Aktiviteter efter samtalet.
- Vad är nästa steg?

The helping model – en överblick

The Helping Dialogue
Communication skills

- Tuning in
- Active listening
- Responding to empathic highlights
- Checking understanding
- Probing
- Summarizing
- Challenging

UTU (Informationsutbyte)

Utforska vad individen redan vet:
Vad känner du till om...? Lyssna och sammanfatta

Tillför information: *Kort (45-60 sek), sakligt, anpassat till*

Utforska: *Vad tänker du om det? Vad innebär detta för dig? Lyssna och sammanfatta*

Gerard Egan

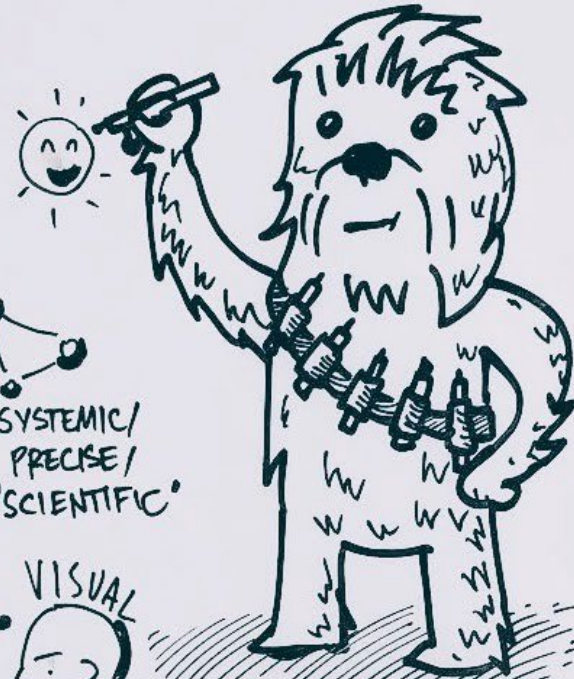
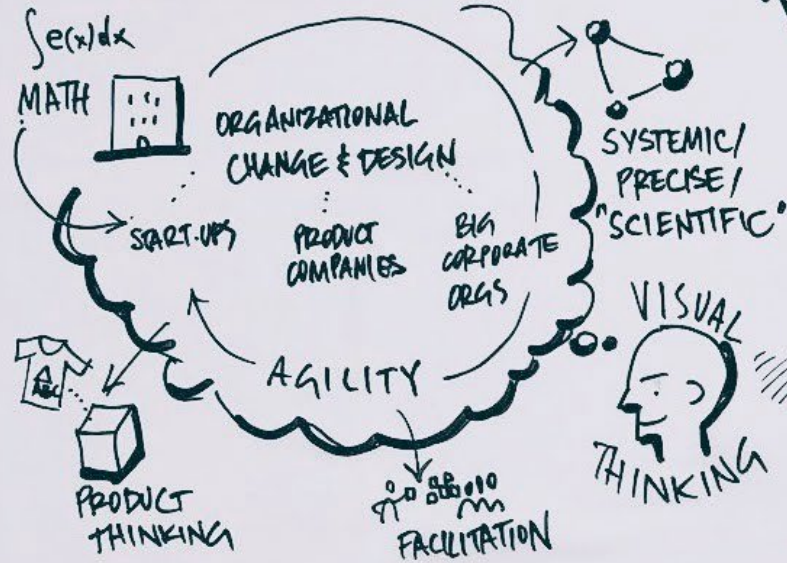

Mina behov...

- ◇ Kunna rita, skissa och designa – ta fram visuellt material
- ◇ Kunna infoga bilder, material och annat
- ◇ Arbeta med vägledningsmaterial/övningar
- ◇ Spara och dela material via mejl - Kunna skapa/exportera PDF-fil eller bilder.

- ◇ Mer fokus på vägledning och mindre information.
- ◇ Tid för reflektion och att stanna upp i samtalet.
- ◇ Att konkretisera, visualisera och synliggöra idéer
- ◇ Interaktion och samarbete i samma digital yta.
- ◇ Digitalt verktyg: Enkelt och lätt att komma igång.
- ◇ Vägledning före teknik

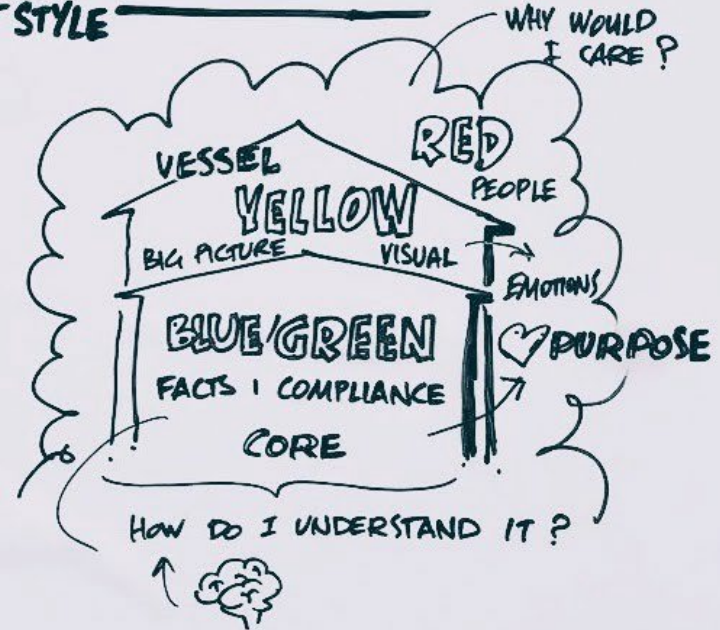
Min

EXPERIENCE/ STRENGTHS

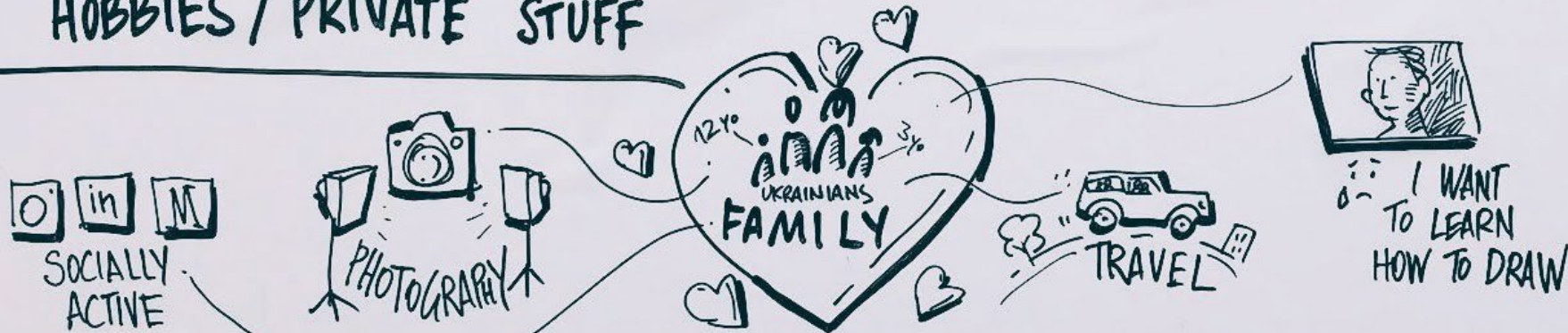

WOOKIEE
THAT LIVES IN ME
YURI MALISHENKO

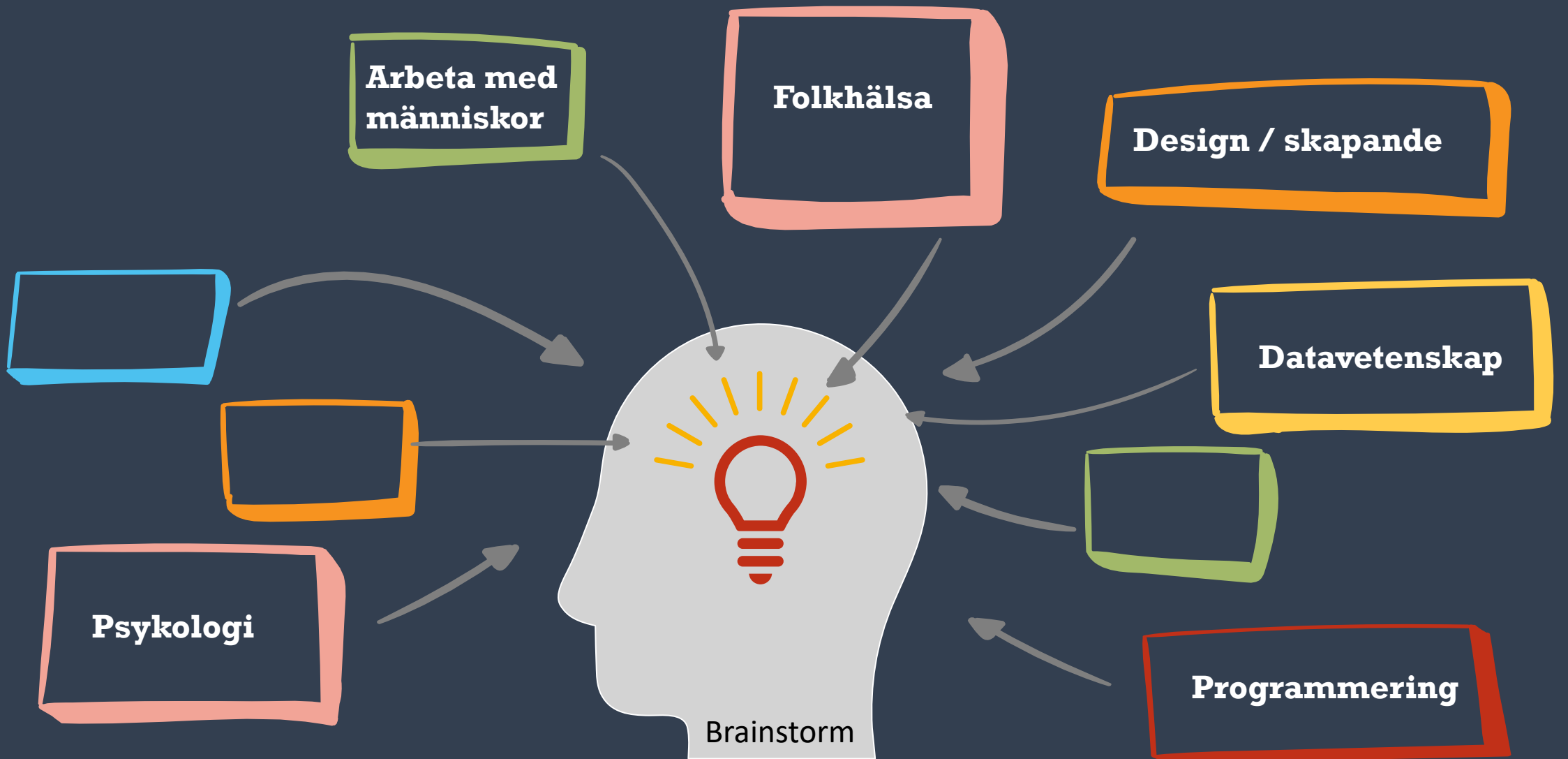
MY PREFERRED COMMUNICATION -STYLE

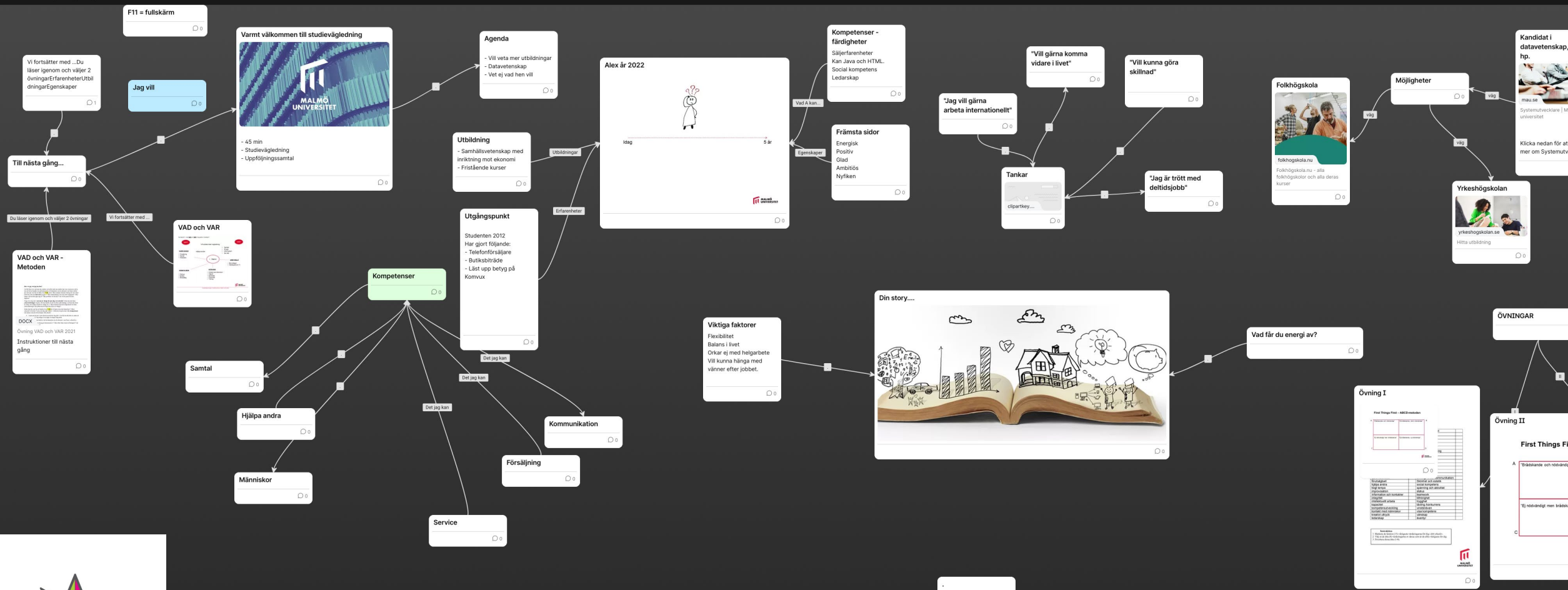

HOBBIES / PRIVATE STUFF

MÖ
ERSITET

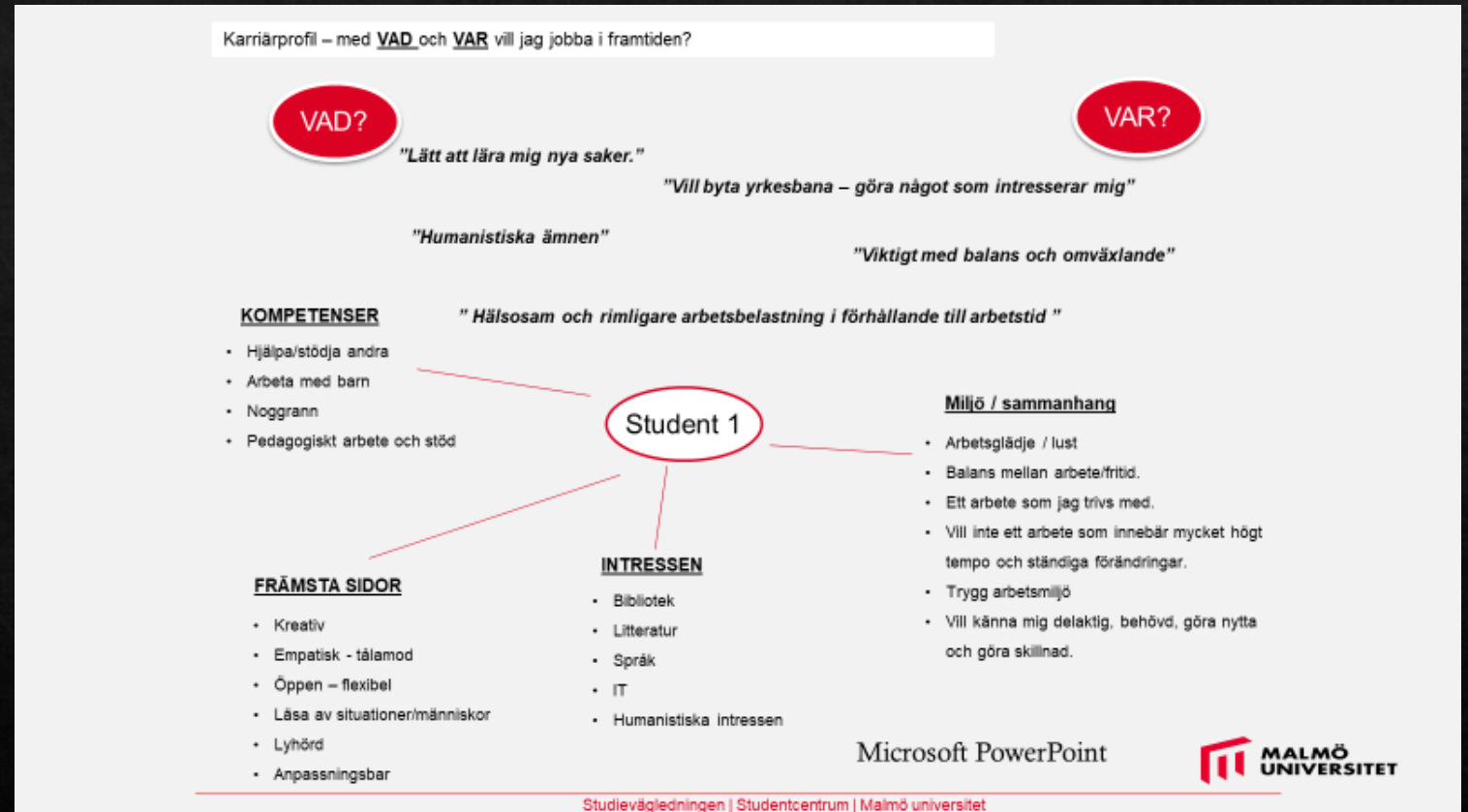

Min vägledningspraxis

- ◇ Processvägledning
- ◇ Interaktion
- ◇ Visuella verktyg
- ◇ Modeller
- ◇ Teorier
- ◇ Förhållningssätt
- ◇ Whiteboardtavla

Hur gör jag det digitalt?

Det är svårt att få jobb utan erfarenheter

Bättre arbetsvillkor
Arbetsmiljö
Balans i arbetslivet
Utveckling och erkännande

Omvärlden

Värderingar

Vill lära mig mer om:
- Programmering
- Kommunikation
- IT-kunskap

Vill veta mer om
- Människors beteende
- Försäljning
- Marknadsföring
- IT

Nyfikenhet

Student A

Lärande

Färdigheter

Kunskaper

Utmaningar

Analysera
Problemlösningsförmåga
Sociala färdigheter
Samarbetsförmåga

Att hitta balansen
Stress

Kandidatexamenn i XXX
Kurser i ledarskap

Karriärmål

Källa: Karriärhjulet
(Amundson)

Illustratör: Jonas Medin

I vägledningssituationen

Utanför vägledningssituationen

1

Vad vill du erbjuda?

Dina kompetenser, talanger

2

Var?

Dina intressen och värderingar

3

Skapa bild

Koppla till yrkesroller som matchar

4

Skaffa info

Om HUR jobbet ser ut

5

Analys

Matcha bilden av dig själv mot jobbet

6

Beslut

Ta beslut och skapa handlingsplan

Olika alternativ

Strategi för karriärplanering

Övningar

- **Kompetenser;** i form av utbildning, erfarenhet eller från vardagslivet. Det du kan, vet, har gjort. Bekvämt med och göra.
- **Intressen;** Tycker om, gillar, kan tänka sig att studera eller arbeta med, får energi, motivation. Styrkor och svagheter – det du gillar och inte gillar!
- **Värdering;** det som är viktigt för dig, prioritera, behöver för att fungerar eller få motivation, driver, uppskattar, önskar.
- **Arbetsförhållanden;** Arbetsmiljö, människor och beteenden jag trivs / inte trivs med. Under vilka omständigheter gör du ditt bästa arbete och är som mest effektiv? När blomstrar du som mest?
- **PIE-metoden;** Genom att förstå marknadens behov, förstår du också var och hur dina resurser bäst kan utnyttjas.

LUNDS
UNIVERSITET

LTH
LUNDS TEKNISKA
HÖGSKOLA

Studievägledning: CE

Datum: 230503

www.lth.se

I've learned that people will forget what you said,
people will forget what you did, but people will
never forget how you made them feel.

MAYA ANGELOU

SUMMERING

Klipp & skissa

Microsoft Powerpoint

- Återanvänd bilder
- Anpassa verktygsfältet snabbåtkomst
- Designidéer
- Använda bilder, figurer, former och annat.
- Exportera och spara till PDF eller bilder (png / jpeg)

Zoom

- Annotate
- Dela skärm (Portion of Screen)
- Reactions: Yes, No, raise hands...
- Whiteboard
- Spara till PDF eller bilder

Padlet

- Använda mindmap
- Tema: Canvas
- Skapa olika kopplingar.
- Ladda upp material
- Dela Canvas via länk
- Exportera till PDF eller bilder

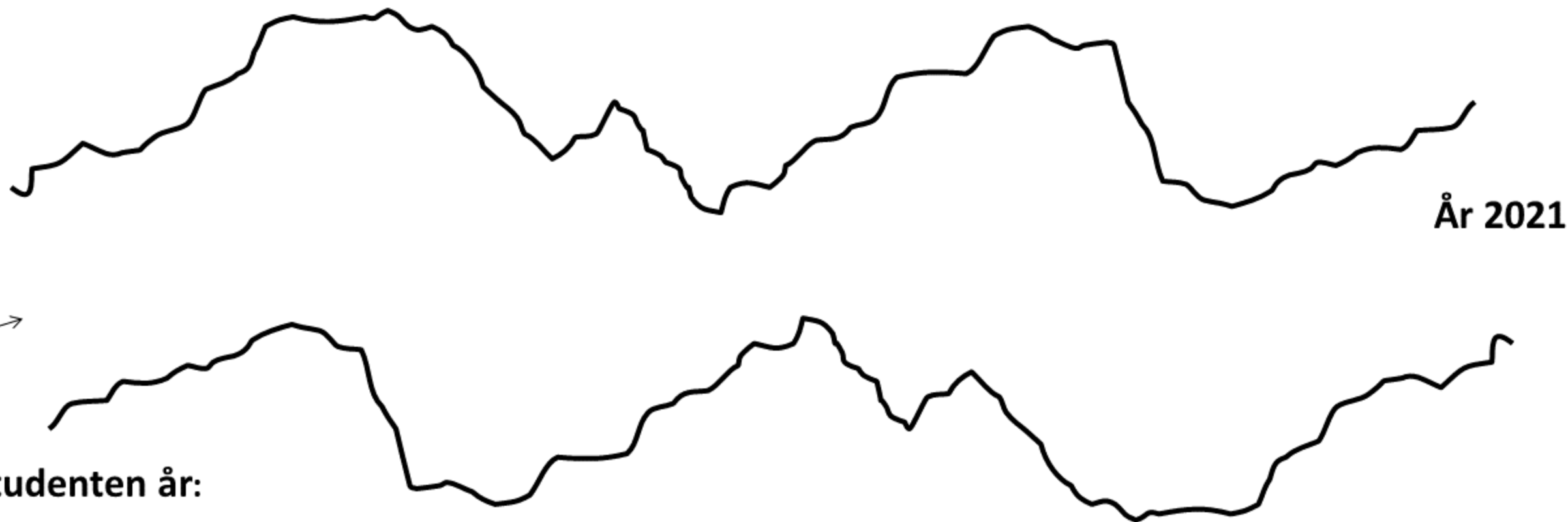
First Things First – ABCD-metoden

A	"Brådiskande och nödvändigt"	"Ej brådiskande, dock nödvändigt"	B
C	"Ej nödvändigt men brådiskande"	"Ej brådiskande, ej nödvändigt".	D

Övergång mellan skola och arbete

För in vilka olika sysselsättningsstatus* du har haft från studenten tills idag
- Skriv även in viktiga händelser, personer och årtal.

Studenten år:

*Med olika sysselsättningsstatus innebär förändringar mellan heltid, deltid, tillfällig arbete, period av utbildning, resor, arbetslöshet, sabbatsår etc.

JAG VET PRECIS HUR JAG SKA GÅ TILLVÄGA FÖR ATT FÅ ARBETA MED DET JAG VILL.

Jo, jag vet precis vilken utbildning jag ska gå

Jag tror att jag vet vilken utbildning jag ska gå

Jag har inte en aning om vilken utbildning jag ska gå

Annat svar..

SITUATIONEN NU:

t.ex. Jag studerar inte

Fördelar med situationen nu

FÖRÄNDRAD SITUATION:

t.ex. Jag börjar studera

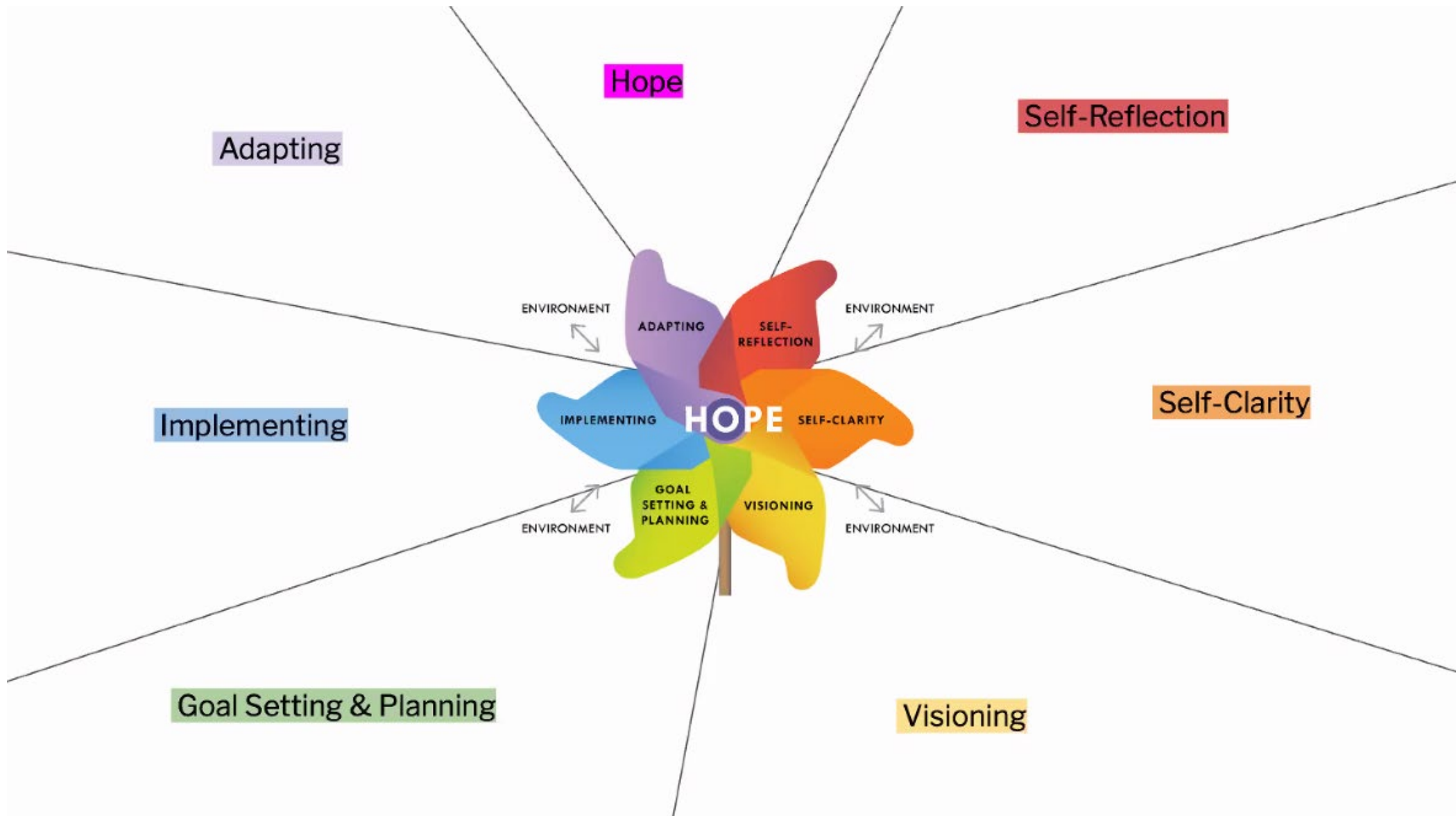
Fördelar med förändring

Nackdelar med situationen nu

Nackdelar med förändring

-
- Vad behöver jag? (vägledarbehov)
  - Vad behöver den sökande? (Deltagarens behov)
-

Börja alltid med syftet och inte med verktyget
- det pedagogiska motivet

IKT i vägledning tar tid, inget "quickfix"
TTT = Teknik, Tar, Tid.

Tryggheten hos vägledaren – genom bra utbildning
och ett kontinuerligt användande

Etiska aspekter (Funktionsvariation, GDPR, digital
etik, lokala policy för IT, avtal, upphovsrätt etc...)

Att komma igång
med E-vägledning...

GDPR - principer

- ◇ Anonym information och känsliga personuppgifter.
- ◇ Pseudonymiserade och anonymiserade uppgifter.
- ◇ Ta inte med känsliga uppgifter och behandla bara de uppgifter som är relevanta för ändamålet, samt behandla inte fler uppgifter än nödvändigt.
- ◇ Sätt lösenordsskydd för att skydda PDF-filen eller länken.
- ◇ Eller endast personer med relevant e-post kan få tillgång till materialet (det vill säga att begränsad åtkomst till material, endast inbjudna epost-användare kan få åtkomst).

Några bra källor för att forska vidare:

[Det här gäller enligt dataskyddsförordningen \(GDPR\) | IMY](#)
[Känsliga personuppgifter | IMY](#)

Take the best, leave the rest
Don't get stuck in complexity
Think simple and clearly

Tack för att du deltog och lyssnade!

Frågor och kontakt:

info@digicao.nu alt [LinkedIn](#)

Material för att ladda ner:

www.digicao.nu